

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJGÁR.

Előfizetési felhívás.

Mai számunk az 1897. év második negyedének első számát képezi. Ez alkalommal van szerencsénk azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése az I. évnegyeddal lejárt a megújításra kérni.

Egyben új előfizetést nyitunk lapunkra, melynek emelésére a t. olvasóközönség érdekének szempontjából ezután is széleskörű intézkedéseket tesszük, s hisszük, hogy lelkiismeretes hirtszolgálat, czikkeink és tárczáink gondos közlésével a t. közönség b. pártfogását továbbra is kiérdemeljük és szives támogatásával lapunk erősödésére is segédkezett nyújt.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt

Szarvason, 1897. ápr. 4.

a „Szarvas és Vidéke”
kiadóhivatala.

A papság.

Sokan állítjuk, hogy az egyházpolitika megvisele volna a papok tekintélyét. Beleegyeledek volna a politikába és a hétköznapi küzdelmek sara így papi öltönyükre ragadt. S akik ezt állítják, ebből veszélyt látnak az összes egyházakra nézve, melyek nem fogják tudni hatalmukban tartani a hívők lélekvilágát.

Mi ezuttal időszerűnek tartjuk, hogy elmondjuk véleményünket a papságról, érve úgy, hogy nem egy vallásfelekezet papjairól kívánunk beszélni, hanem e gyűjtő szó alatt az összes egyházak lelkészeit értjük.

A papság eddigi működésével az országot emelte és felvirágoztatta. Láttuk, hogy annak

idején, mikor a keresztet veszély fenyegette, a papok kezükben karddal haltak meg a kereszt védelmében. Láttuk, hogy annak idején, mikor még népünk műveletlen volt, irástudó papjaink tanították és világosították fel a népet, sajátították el velük a földművelés mesterségét; és láttuk az utóbbi időben, hogy püspökeink, egyháznagyjaink nagy jövedelmüket szép és nagy intézmények felállítására, fejlesztésére, iskolák alapítására és emelésére, templomok építésére és restaurálására jótékonyczélokra, közhasznú intézetekre, alapítványok létesítésére fordítják.

És láttuk a magyar papság nemes működését kivétel nélkül az összes egyházaknál. Az orosz papság azon részéről, mely nemzetiségi érzelménél fogva államiságunk ellen küzd, nem beszélünk, azt a részt nem számíthatjuk a mi magyar papságunkhoz. A református, az ágostai egyházak papjai is mindig kötelességtudó, buzgó pásztorok és hazafiak voltak.

Innen van azután, hogy a papság tiszteletet szerzett magának az egész országban és mi mindig szívesen hajtottunk fejet a lelki pásztorok előtt még akkor is, mikor a kezükben nem volt feszület.

Nos, hát igaz, a papok egyrésze most politizált és politizál. De őszintén szólva, mi ezt a papság tekintélyére és az ország érdekeire nézve nagy veszélynek nem tartjuk. Nem tartjuk nagy veszélynek egyszerűen azért, mert ezek a sporadikusan előforduló esetek muló tünemények, melyek megszorodni nem fognak. A papság azon csekély része is, mely most az egyház érdekeit sértve látja és ennek következtében a politika terére lép, csakhamar belátja e lépés hiábavalóságát és visszatér az oltárhoz, hogy egyedüli hivatásának éljen. S ha az egyháza érdekeit csorbítva látni nem akarja, úgy oda kell hatnia, hogy nyájától ne vonja el tekintetét, hanem tartsa meg azt vallásosságban.

Nem igaz, hogy vallás nélkül el lehetünk. A

vallásnélküliség annyira szaporítaná a rosszakat és a proletárokat, hogy hemzsegésöktől elpusztulna ez az ezeréves ország. Épp azért nagyon rosszul teszik azok, kik a papoknak a politikában való szereplésén besszut akarnak állani és csorbítják mindenképpen a papság tekintélyét.

A papság szeplőtlenességére, tekintélyére ez országnak nagyobb szüksége van, mint a katonaságra és az ágyukra. A hit megvédi az ország erényét, polgárainak jellemét, a társadalom becsületességét; ezt a hitet vannak hivatva fentartani a hit szolgálói, akik lelkünk felett örököljenek és uralkodjanak.

A pap csepegteti a gyermek lelkébe a hit áldását s az első jellemvonásokat. Megkönnyebülésért papjához fordulhat az ember, ha lelke fáj, ha lélekben már-már megtört; a paptól nyerhet bűnbocsánatot és feloldozást a megtért bűnös. Ugyan van-e oly vakmerő, ki a paptól ezt a lelkek feletti hatalmat el akarja venni, vagy éppen rabolni? S nem-e az egész ország ellensége lenne az?

A felvilágosodottság korszakát éljük, mikor már istentagadók és isten nem létezését hirdetők is létezni tudnak, sőt szaporodni is. A felvilágosodottság a korszakában pedig rettentően nehéz a megélhe és, küzdelem, hajsza folyik a kenyérért és e rettentő küzdelemben száz és száz ember vetemedik a roszt, a bűnre. Hányan vannak, kik lábbal tapossák a törvényeket, az emberieket és az istenieket egyaránt, akik nem tartják sérthetetlennek a más vagyonát a mások becsületét, a mások életét; és hányan vannak, akik telve vannak ugynevezett modern eszmékkel, melyek nem találják bűnnek az esküszegést, a hitvesi hűtlenséget, a csábítást.

Vajjon mi történnék, ha az istentagadás, ha az atheismus nagy arányokra nőne? Ugyan hova jutnánk, ha a hit ereje, a vallás szentsége, az istenbe vetett tiszteletteljes félelem megszűnnék annyit embert visszatartani a rosztól, a gonosz-

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Ilonkának.

Ilonka édes, csak nevéssen!
Nevéssen mindig — okosan.
Mosolyogjon, hogyha okosat mond
Mosolyogjon, hogyha buja van.
Ilonka édes, csak nevéssen!
Ezüstös, csengő kacajaja
Mindent betölt arany bűbájjal . . .
Bu a vidámság angyala.

Ilonka édes, csak nevéssen!
Hisz boldogság a nevetés
Ne tudja, mily kínos az élet
S öröm, boldogság mily kevés.

Ilonka édes, csak nevéssen!
Hisz boldogság a vig mosoly,
Örök vidorsága derüje
Szívől fakad s szivekbe foly.

Boldog szép napfényes poézis
A tünde édes ifjuság
Álmunk, ábrándunk tán valóság

S kéjes gyönyör és fényes üdv a vágy.

Ilonka édes, ábrándos szívében
Míg el az ábránd s boldog szerelem
Mosolyogjon addig s mindig csak nevéssen
Öröm s ábránd lesz minden érzelem.

Ilonka édes, csak nevéssen!
Lássa, már én is névetelek,
Hogy arra, hogy ön hogy nevéssen
Keresek össze rimeket.

Ilonka édes, csak nevéssen!
Hiszen nevetni azt szabad.
De ne nevéssen itt e versen,
Mert verset írni is szabad!

A férj.

Ott ültek mind a hárman az állomásfőnök szobájában: Csermegi Zoltán, a főnök, Giza a neje, meg vendégük Kürti Sándor, ki most bucsuzóban volt.

Kürti Sándor gyermekora óta Zoltán intim barátja volt. Később az élet kéréllhellen viszonyai elválasztották őket; az egyik Budapesten maradt kis hivatalában, míg a másik, a vasuti tiszt, hol itt, hol amott, néhány hónapra vagy évre ütötte fel sátorfáját. De

baráti érzelmeik azért nem haltak ki szíveikből, sőt nem is gyöngyültek; ha Zoltán egy-két napra felkerült a fővárosba, nem mulasztotta, el Sándort felkeresni és vele tölteni szabad óráit. Alig hogy véglegesítették, nőül vett egy szegény leányt, kit ismert Sándor is; a mióta saját tüzhelye volt, folyton nógatta Sándort, látogassa már meg s töltsen nála a vidéken azt a néhány heti szabadságot, melyben a bankja évenként részesítette. Mégis öt év múlt el, míg Sándor egy szép nyári estén, Sz-ben leszált a vonatról s három hétre beköltözött Csermegiékhez.

Ez volt aztán a meglepetés! Zoltán majd magánkívül volt örömben; osztozott ebben neje is, kit Sándor néma tisztelettel, kézsókkal köszöntött.

Most, hogy a bucsu percében együtt ültek a hivatalos szobában melynek falát menetrendek és tabellák borították, az asszony elmélázott. Milyen gyorsan múlt el ez a három hét. És milyen boldog volt ez idő alatt. Pedig nem történt közöttük semmi épenséggel semmi. Talán nem is beszéltek többet vagy barátságosabban, mint tették volna, ha szívében idegennek érezték volna magukat. Ámbár Sándor sejtette, hogy Gizusnak ő volt az ideálja és a nő is érezte, hogy a férfi megbocsátotta neki, miért engedett szülei akaratának s kettőjük közül ahhoz ment nőül, a ki korábban megkérhette, mert korábban volt biztos jövedelmező állása.

től. Vezethetné-e ez egy második ezredév elérésére e sokat zaklatott országot?

Ne bántások a papokat! Ne irigyeljék a főpapok nagy vagyonát, míg annak hasznát megéri a társadalom, ne igyekezzetek alászállítani a papoknak soha alá nem szállított tekintélyt, mert akkor önmagatokat súlyosították mélyebbre.

De a papsághoz is van egy igaz szavunk. Hivatkozva múltjukra, mely telve szép, nemes és magasatos példákkal, intézzük hozzá e figyelmeztető szót: Tartózkodjanak a politikától. Tartózkodjanak nem azért, mintha ezt a papi politizálást az országra nézve veszedelmesnek tartanók, hanem mert esetleg az egyházra lehet veszedelmes. Maradjon a papság az oltár mellett, hogy ott emelje az istenbe vetett bizodalimat.

Igy azután a papság hú lesz multjához, ahhoz a multhoz, mely egybe van forrva hazánk fejlődésének szép és nagy multjával. E multhoz kell hasonlónak és talán még szebbnek lennie a jövőnek.

Az országot pedig őrizze meg az Isten végtelen kegyelme olyan jövőtől, melyben a papság nem bír a hit hatalmával uralkodni az emberi kedélyeken. Ennek az állapotnak, mely egyenlő a pusztulással, nem szabad bekövetkeznie soha. S ha bekövetkeznék, elérkeztünk volna az enyészethez.

HIREK.

Megyénk új főispánja. Mint biztos forrásból értesülünk megyénk főispánjává Lukács György nevezetett ki s valószínűleg a hét folyamán történik beiktatása. Lukács György 1865. szeptember 10-én született Nagyváradon. Atyja néhai Lukács György államtitkár volt. 1887-ben belépett a belügyminiszteriumba, 1895-ben már mint titkár volt, miután a belügyi közigazgatás minden ágában jártasságot szerző, ezen minisztérium minden osztályát végigszorgálta volt. Az utóbbi időben a belügyminisztérium által előterjesztett törvényhozási munkálatok majdnem mindenikében tevékeny részt vett; ő dolgozta ki az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot s annak indoklását, valamint az erre vonatkozó belügyminiszteri utasításokat. A belügyminisztériumban föllállított ügyosztályt ő vezette. Emellett nagyon kiterjedt szakirodalmi munkásságot fejtett ki.

Sikerés vizsga. Ifj. Marcsek István a mult hó végén Budapesten, a vasuti tisztvi vizsgát kitűnő eredménnyel tette le s ugyanakkor Bánrévére lett kinevezve.

Az új áruacsarnok építését, melyet mult hó 31-én az ipartestület helyiségében árlejtés útján adtak munkálatba, Popjak György szarvasi vállalkozó nyerte el.

Az aszfalt járda. A járda építését valószínűleg csak a jövő évben kezdik meg. A háztulajdonosok között igen nagy a járda iránt az érdeklődés kik 25% fizetéssel járulnak hozzá az építéshez.

A szegény fiatal nő meglakolt gyöngeségeért, mert Zoltán a férje, egész más ember volt, mint Zoltán az udvarló. Nem mintha nem szerette volna nejét, s nem halmozta volna el gyakran szeretetével, gyöngédségével. De ezek csak rövid derült pillanatok voltak a hosszú napoknak, mikor Zoltán tulságta vitt pedantériájával és durva szállasmódjával szinte agyonkínosza nejét, ki pedig mióta gyermekágyában testileg teljesen megtört, nagy kimeletet igényelt. A nő összehasonlította a két férfit, és ez hátrányára ütött ki, bár Zoltán modora vendégük jelenléte óta mintegy javult.

Sándor az egész idő alatt hallgatag volt és szomorú, s lehetőleg kitért az elől, hogy Gizussal egyedül maradjon. Pedig ez nem volt könnyű dolog, mert épen Zoltán volt az, ki ha hivatala nem engedte, hogy vendégével foglalkozzék, nejjére bizta mulattatását. Zoltán észrevette, hogy barátját nyomja valami bánat de hiába fürkészett, hogy vajjon mi az, hiába ajánlotta fel segítséget, ha nefán pénzzel lehetne azt eligazítani. Sándor mindig kitérően felelt, hogy nincs semmi baja, s hogy nem változott semmiben.

Végre elmúlt a három hét és Sándor utra készenült a házastársak közt az áll másfőnök hivatal szobájában. A szolgál bejött a kezi podgyásért, hogy bevigye a kupéba. Mert a személyvonat, mely Sándort a fővárosba viszi, már herobog az állomásra, csak bevarja a

Meghívó. A szarvasi férfi dalkar f. évi ápr. hó 10-én az Árpád szálloda helyiségeiben dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. A dal. Sporh L-től. 2. Nem tudom én. Thern K-től. 3. Oh ne mondj Zimay-tól. 4. Jó Pannikám. Habis J-től. 5. Népdal. 6. Viharban. Dürner től. 7. Nincs okosabb. 8. Bordal. 9. Induló Kezdeté este pont 8 órakor. (Belépti-díj nincs.)

Meghívó. Szarvason folyó év április 19-én vagyis husvét másnapján a Központi kávéház összes termeiben Roszjarovitz János tánc-tanító zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 50 kr. családjegy 1 frt. Kezdeté 7 és 1/2 órakor.

Az új bankjegyek teljesen elütők fognak lenni az eddigiéktől. Ugyanis az alap fehér lesz, a rajz pedig kék színű. Az új bankjegyek készítésére körülbelül egy év szükséges, úgy, hogy ezek forgalomba hozása 1898. május körül fog megtörténni.

Jegyzőválasztás T-Komlóson. Kosztra Lajos halála következtében az első jegyzői állásra pályázat hirdettetett. A választás pénteken ejtetett meg a következő eredménnyel: I. jegyzővé Németh Kálmán II. jegyző választott meg egyhangulag. Az így megüresedett II. jegyzői állásra Lachata János III. jegyző választott meg 36 szavazattal Kolpaszki László 15 szavazata ellenében. A megüresült III. jegyzői állásra pedig Szabó Lajos IV. jegyző helyettes választott meg 27 szavazattal Bakos Béla IV. jegyző 25 szavazata ellenében.

A zárlat új módja. A földművelésügyi miniszter újabb rendelete szerint nem rendelik el a zárlatot ama városra nézve, melynek területén a sertésvesz egy esete előfordult, hanem csupán azt a házat, vagy azt a tanyát, hol a vesz mutatkozott, helyezik zár alá.

Halálba kergetett rendőrbiztos. Békésszentandrásón vezérszerépet játszott, de arra nem hivatott s rá érdemet nem is szerző egyén ezelőtt egy évvel a maga és társai nevében ifj. Pintér Pál rendőrbiztos ellen vádat adott be a katonai hatósághoz hogy ifj. Pintér Pál szentandrásói rendőrbiztos mint volt őrmester az államtól többfele katonai tárgyat eltulajdonított. E feljelentésre a kiküldött csendőrök házmotort tartva minden talált tárgyat lefoglaltak s magokkal vitték, még azon katonai ruhát is, melye! mint invalidus katona a katonai hatóságtól elbocsájtott. Ily esemény után rendőrbiztosi állását el kellett hagynia mindaddig míg ügye nem tisztázatik. Ez az ügy a katonai hatóság által megvizsgáltatván befejezést nyert, még pedig a vádaskodók nem nagy örömeire, mert a katonai hatóság által teljesen ártatlannak nyilvánított s a tőle elvitt tárgyak ismét jogos tulajdonosának visszaadatul rendeltetett. Erre ifju Pintér Pál rendőrbiztos előbbi állásába visszahelyeztetett. Ujra elfoglalt hivatalát, azonban alig pár hóig viselhette, mert egy évi csufos meghurczoltatás, becsületének galád eltiporlatása, az alaptalan gyanúsítás hivatalától — bar ideiglenes — felmentése annyira megrongálta egy testi mint lelki erejét, hogy a megkapott teljes elégtétel után csakhamar súlyos betegségbe esett s a vádaskodók méltó örömeire márczius 27-én oda költözött, hol többé semmi rágalmazás neki nem árthat. A temetés általános részvétel mellett ment végbe. A község lakossai rég nem látott nagy számmal gyűltek össze, jelezvén ez által a boldogult és a gyászoló család iránti rokon

érzelmeiket, kik mindannyian átértették azt hogy a boldogult becsülete pellengére való állításának lett áldozata s így alaptalan vádaskodói kaján irigyei kergettek a halálba, s a szeplőtlen becsületén ejtett meggyaláztatást nem volt képes tulélni.

Sorozás. „Mikor engem a főorvos vizital...” Hangzott a nóta egész héten városunk utcáin. E hó 2-án kezdetét vette a sorozás, és jöttek az öcsödi kondorosí, szentandrásí legények seregestül. Az idén kivállón sok karköteles esett sorozás alá, s beváltak száma is meglepő szép eredményről tanuskodik. Hétfőn jönnek a szarvasiak sorozás alá. Mig oda fenna a nagyteremben folyt a vizitáció, lenn kesereg az asszony-nép, ez őregek alig győzik vigasztalni azzal, hogy hiszen mind csak a legények elejét viszik. Az utca tele van iszákos legényekkel kik hetykényeklik: Én leszek az első század szakaszvezető... Most még vigan vannak de majd októberben másként gondolkoznak, mikor rajtuk lesz a kék nadrág.

Alakuló gyűlés. A „Békésvármegyei általános tanítóegyesület” „Szarvasi járáskör”-e Szarvason, f. évi ápr. 11-én, d. u. 3 órakor a főgymnasium dísztermében alakuló gyűlést tart, melyre a járás népoktatási intézeteiben működő összes tanárai, tanítói, tanítónői és ovónői ez uton is tisztelettel meghívataknak.

Öngyilkosság. Homenyik Sámuel kórnázi gondnok három héttel ezelőtt fölmetszette ereit, most meg a mestergerendára akasztotta föl magát. Mikor tettét észrevették már halott volt. — Békésen, Szabó Ferencz hosszabb betegsége miatti bánatában, míg neje a városban volt, fölvánszorgott ágyából s a borotváva! hasát fölmetszette. Még él de nem menthető meg.

Április eleje, ugyancsak veszettül köszöntött be, bolondos szele hajítja a fekete fellegeket s csak úgy dult-fult mérgében, pénteken aztán, mivel ez a nap hasonló az áprilishoz olyan csunyan hozzá kezdett az esőzé-hez, hogy bizony azt hittük már vége sem lesz. A milyen szép volt a márczius oly kiálthatatlannul kezdi az április. A földművelő nép nem tud szántani s egészen hátra marad a vetésekkel. A virág kedvelők fájtó szívvel nézik, hogyan pusztulnak el a hideg szeles időben kis kertjükben az illatos virágok.

Pályázat. A „szarvasi helyi tanító-egyesület” igazgató választmánya pályázatot hirdet a következő tétel kidolgozására: „Milyen akadályai vannak a magyarosodásnak Szarvason s hogyan lehetne ez akadályokat elhárítani?” Pályázati díj: egy darab 20 koronás arany. Pályázhatnak a „Szarvasi helyi tanító-egyesület” tagjai Pályázók idegen kézzel írott műveiket jelígis levél kíséretében 1897. szept. 1 déli 12 óráig. Szarvason, az egyesület elnökségénél nyujtsák be.

Értesítés. Kovács J. fogorvos ki minden évben el szokott látogatni városunkba az idén is eljön, mint értesülünk már a jövő hét elején szándékozik városunkba jönni. A fogbaiban szenvedőknek melegen ajánlhatjuk Kovácsot.

Értesítés. A kiknek kórházi, vagy szegény alap pénztárból penzük van kivéve a törlesztés tőke és kamatfizetések mindenkor a II-ik fokozat szerint számítandók.

Vásár. A mezőturi országos vásár e hó 24., 25. és 26-án fog megtartatni.

szemkőzt jövő gyorsvonatot, hogy annak érkezése után rögtön induljon. A fiatalember szintén felkel és bucsuzni akar.

— Kár oly nagyon síetned, mondja Zoltán, a gyorsvonat nyolcz percczel késik. Csak nem fogod ez időt egyedül tölteni a kupéban?

Sándor ujra leül, szinte kedvetlenül, hogy még tovább kell időznie, míg Gizus a férje szavait hálás pillantással fogadta. Zoltánt e pillantás meglepi s mindhárman szótlanul töltik az időt. Mintha valami fojtó érzelem visszafojtaná a szavakat. Igy maradnak, míg ott kinn megsesőndül a jelkés, hogy a vonat néhány percz mulva elhagyja az állomást. Sándor hirtelen felkel, megszorítja a házastársak kezét és indul a kocsi felé. Azonban Csermegiek nem úgy akarják eresztetni vendégüket. Követik őt a vonathoz, hol Zoltán előbb a kalauznak a lelkére köti, hogy gondoskodjék barátja kényelméről. Aztán ő maga felszáll a kocsiba hogy még utoljára bucsuzzék Sándortól őt megölelte és megcsókolta. Sándor engedi, de viszonzásából hiányzik az érzés melege, a lélek tuláradása. Mintha Zoltán valami szobrot ölelt volna.

Hallatszik a második esengetés, Zoltán megáll és a kocsi előtt látja nejét, ki sápadtan felindultan irányítja szemét a waggon ablakára mely mögött Sándor alakja még látható. A férj hirtelen hozzá lép és

különös sejtelen támad lelkében. Durván megfogja kezénél a nőt és akkor észrevesz két nagy könyecseppet mely lassan legurul az arcán. Egy pillanat alatt megértett mindent.

— Te szereted ezt az embert?

A nő ijedten megrázkódik, de nem felel semmit. Zoltán megszorítja neje karját, mintha szét akarná zuzni.

— A szeretőd? Megesültál vele? sziszegi a férfi dühösen.

— Nem igaz, ő nem szeretöm. De én szeretem őt igen, szeretem.

Zoltán megtárorodott e vallomásra. A szeme egy pillanatra elvesztette látóképességét, mintha elfutotta volna valami vörösség. De csak egy pillanatra.

Aztán hirtelen elhatározással belekapaszkodott nejjébe és vonszolni kezdte.

— Vigyázzatok! Vigyázzatok! kiáltottak az áll más épület felől.

A gyorsvonat nagy dürejjel épen keresztül roltogott a pályaudvaron. Zoltán csak vonszolja nejét, tovább, elébe a vörös lámpának.

— Vigyázzatok! Vigyázzatok! kiáltják meg mindig De ők már nem hallják.

— . . . Másnap Sándor az ujságban olvasta a rövid tragédia végét, „Véletlen baleset” ezim alatt,

— **Mérlegek használata.** Miniszeri rendelet alapján csak hitelesített súlyok és mérlegek használhatók. Akiknél a mértékek rendben nem találhatók szigorúan fognak bünteteni.

— **Kántori jubileum.** Kohn Dávid, aradi izr. hitközség jeles főkantora, a közelgő husvetei ünnep első napján üli meg aradi működésének 40 éves jubileumát. A hitközség szép ovációkban öhajítja részcsitni ez alkalommal derék hivatalnokát.

— **Kérés a „Müvelt Nők otthona” érdekében.** Az ó-korban a betegek, az aggodat maguk a hozzátartozói is kitérték az elveszésnek, míg humánus korunk a betegek számára kórodákat tart fenn, az aggod számára pedig menedékházat állít fel. Igazságügyi törvényeink szerint hazánk lakói egyenlők, de művelődés tekintetében még nagyon különböző fokon állnak. Eddig az egyedül álló művelt szegény agg nő kénytelen volt magát közmenedékházba meghuzni, öreg napjait oly társaságban tölteni, mely művelt lelkét és fájdalommal lesújtotta, vagy magát hányattatásoknak, nélkülözéseknek, aydmornak ki-enni! Nem hisszük, nem képzelhetjük, hogy létezik művelt nő hazánkban, a ki a mikor anyagi jobbsétben — munkaképes volt — ne járult volna a közadakozáshoz, nem segített volna mások nyomorát, inségét enyhíteni. A művelődés haladása szülte a nemesebb érzést, a nemesebb felfogást, a nemes érzés, a nemes felfogás a méltánylást. Ez a megdöntetlen igazság indított bennünket arra, hogy a kizárólag „Müvelt Nők Otthona” létrehozásában fáradozzunk. Miután a magas kormány az alapezabályokat jóváhagyta, kérjük a nemesen érző művelt közönség anyagi támogatását, hogy egyedül álló művelt agg nőinknek mielőbb nyugalmas, családias szellemben vezetett otthont alapíthassunk. A ki anyagi áldozatokat nem hozhat a nemes intézmény előmozdítására, részesei erkölcsi támogatásban keresse fel vagyonos ismerőseit és hasso- azekre, hogy anyagi áldozatokat hozzanak. A Mindenható terjessze ki áldását e korszerű intézményre, hassa át a nemes szíveket, lelkesítse az adakozásra, hogy mielőbb biztos, nyugalmas, kedves együtletet teremthessünk egyedül álló művelt agg hölgyeinknek. A Magyar általános Takarékpénztár a „Müvelt Nők Otthona” alapítókéjének kezelője és pénztárosa, a hova (Budapest, V. ker., József-tér 8. szám a tagsági díjak küldendők; az alapítványok a nevezett takarékpénztár egyik pénztárosa jelenlétében köttetnek meg kir. közlegző előtt, ki az alapító összeget még az nap helyezi el a takarékpénztárba. — A Müvelt Nők Otthona taggyűjő ívei és levelei az igazgatósághoz czimezve küldendők be, IV. ker., Kalap utca 12., május 1-től pedig VII. ker., Kerepesi-ut 44. A Müvelt Nők Otthona nevében Dr. Szalkay Gyula s. k. tanár, titkár. Gróf Montecuccoli Frigyesné szül. batisty Rain Emma s. k. elnök.

— **Megkaptuk az Állami Tisztviselők Lapja” legutolsó számát.** Gonddal szerkesztett, irodalmi színvonalon álló lapja ez 18 év óta a magyar állami tisztviselőkarnak és valóban teljes mértékben megérdemli a legmelegebb pártolást. Cikkeit kiváló szakirók (mind megannyi állami tisztviselő) írják. Minden száma hozza egy-egy kitűnőbb tisztviselő, vagy a lap munkatársának jól sikerült arcképét és életrajzát. E mellett előfizetési ára valóban csekély (félévre 2 frt 50 kr.), melyet minden tisztviselő könnyen nélkülözhet. Ajánljuk ez ügyesen és körültekintéssel szerkesztett szaklapot az állami tisztviselő urak figyelmébe. Kiadóhivatal: Budapest VI. Andrassy-ut 75 sz. a. van, a hová az előfizetési pénzek küldendők.

— **Idők jele.** Egyik legmegbízhatóbb forrásunkból kapjuk ma, az utóbbi években szépen fejlődött gazdasági gépiparunk sajnálatos hanyatlását tanúsító azon értesítést, hogy hazánkban legrégebb és legtekinélyesebb vállalatainak egyike: a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. Budapestben, a gazdasági gépek és eszközök gyártását ezentúl jóval szűkebb keretre szorítja, a mennyiben ezen gépek és eszközök nagyobb részének további készítésével felhagy és a raktáraitban felhalmozott nagy mennyiségű ilyenmü gépek és eszközöknek, minden elfogadható áron való elárúsítását, egy egyenként, mint csoportokban határozta el. Mint a helyzet ösmerői báran regisztrálhatjuk, hogy ezen derék vállalatnak eme részletes visszavonulása a gazdasági gépszakmától, tisztán csak e téren dugó, áldatlan versenyben nyeri magyarozatát, mely szűk ségessé tette volna az t, hogy országszerte kitűnőnek elismert gyártmányainak minőségét, a melyen leszorított árrakkal hozz a összhangzatba. A társulat, melynek kézsítményei a legutóbbi millenaris kiállításon is méltó feltűnést keltettek és a legnagyobb kitüntetést: a diszokleylet nyerték el, semhogy az üzletvezetés régi, dícséretes tradíciójától eltérjen, miután meggyő-

zódott arról, hogy jó árú, a mi piaci árak mellett, csak veszteséggel hozhatna forgalomba, inkább lemondott a további versenyről, élénk sajnálatára a hazai gazdaközönségnek, mely bizonyára fájdalmasan fogja nélkülözni ezen jeles, megbízható cég, szolid gyártmányait és nagy kárára gazdasági gépiparunknak melyben egyelőre pótolhatatlan lézagot hagy maga után. Hallomás szerint, a társulat ezentúl fokozott tevékenységgel fog a már eddig is virágzó többi osztályainak, mint: hid-, gép- és waggon építészeti, vas, horgany- és ércöntőde, épületlakatosság, vasszerkezetek stb. minél nagyobb mérvben való fejlesztésére törekedni.

CSARNOK.

A naiva.

Visszafojtott lélekzettel és lábujjhegyen lépett a kávéházba. Arca egészen kipirosodott abbéli igyekezetében, hogy a szuszogást magába fojtsa. Tekintete csillogott és két kezével a levegőben hadanázott, mintha legyeket kergetne.

— Ah, barátom, édes barátom! kiáltott lelkesülten, a mint megpillantott, — ha láttad volna... ha sejtened... ha el tudnád képzelni...

— Mit?

— Még most sem tudok elragadtatásomból magamhoz térni! Még most sem merek lélekzetet venni, mert attól félek, hogy fölébresztem az angyalt! Ah, minő dicső, mily isteni látvány volt az!

— Kiről beszélsz?

— Róla, a mi isteni naivánkról! Van-e költőibb valami mint az a fehér arc, az a szőke haj, a nyulánk termet...

— Csak versekbe ne!... Pinczér egy pohár vizet eanek az urnak!

— Nincs az óceánban annyi viz, hogy engem ma lehütsön! Égek, lángolok, az égben vagyok...

— Mi történt?

— Azonnal elmondom neked, aki előtt nincs, nem volt és nem is lesz soha titkom. Hetek óta keresem az alkalmat hogy megismerkedhessem az angyallal... A legtisztességebb szándékkal!... Csak azért hogy a szemébe nézhessek, hogy egyetlen egyszer érintsen balzsamos lehelete.

— S érintett?

— Nem volt bátorságom közeledni hozzá, mivel hogy az angyalt egy mama őrzí. S hozzá még milyen mama! A lángpallossal viaskodó kherub, kölykeit védő tigris hozzá képest szelid báránka.

— Színházi mama?

— Nem barátom, igazi mama, erre meg merek esküdni. Olyan mama, akiből idővel lesz az anyós, aki anyósnak született, akinek minden porczikája már is anyósi porczika.

— Gratulálók!

— Ütött végre boldogságom órája. Bemutattak neki egy tánczvilágban és én a második tounál pirulva, mint egy szende hajadon, engedelmet kértem, hogy másnap megtehessem tiszteletemet.

— S megadták az engedélyt?

— Meg, de nem mindjárt. A mama előbb végig nézett rajtam vizsga tekintetével, s én úgy éreztem magamat, mint mikor katonakoromban először mentem órségre és a kapitány megvizsgált, hogy vajjon rendben van-e minden rajtam? Ugy látszik hogy most is rendben találtam minden, mert a kapitány azt mondta: „Eljöhét délután két óraker, mert ilyenkor fogadunk.”

— A kapitány mondta ezt?

— Dehogy! A mama mondta! Egészen megzavartál ostoba közbeszólásaiddal... Tehát ma déli előtt egy kilenc óra után kezdtem öltözödni és úgy egy óra felé még mindig nem voltam készen. Sehogy sem tettem magamnak ezuttal, pedig a mai napig szentül meg voltam győződve, hogy egészen fess fu vagyok.

— Az is vagy, Belácskám!

— Köszönöm a jöndulatu vigasztalást, — mondá ő meghatva és szorakozottságában kávámba ejté szivarja hamuját. — Fél kettőkor magamra pazaroltam egy flakon illatszert, aztán istenbe vetvén bizalmamat az angyal lakása felé indultam. Ugy dobogott a szívem utközben, hogy a „Zapfenstreich“ ütemeit kihallhattad volna belőlle. A mint belepek szobájába, a mama azzal fogadott, hogy p s z t l!

— Micsoda? Kipiszegett?

— Dehogy csak azt akarta hogy halkabban közeledjek. Önkénytelenül visszafojtottam lélekzetemet és

körülnézek. A szomszéd szoba ajtaja félig nyitva állott s megláttam őt...

— Miféle pozitúrában?

— Egy fatenilben hátradólt és szenderget. Álmában piruló vonásai csendes boldogságról szólottak és olyan lélekről, mely tiszta mint a lilium. Szőke haja szabadon csüngött alá vállain és két kacsója össze volt kulcsolva szízi keblén... Mélyen meghatott ez a látvány, hogy én is megálltam és magamban elrebegettem Heine azt a versét mely...

— Istenem! Nem szükséges, hogy elmondjad. Egy arcképről van benne szó, mely szép és tiszta, meg egy áldásról, amely még szebb és még tisztább.

— Csak gunyolódjál, te lelketlen!

— S mit tett azalatt a mama?

— Mosolyogva nézte elzékenyülésemet s pantomimicze kínált meg székkel. Én meg hasonlóképen engedelmet kértem, hogy állhassak és tovább nézhessem.

— Megadták az engedélyt?

— Meg. De az angyal bizonyára megérezte, hogy profán tekintet csüng rajta, mert egyszerre csak megmozdult. Két picziny kacsója lecsuszott kebléről, jobb-ját felemelte homlokáig és hátrasimitotta az aranyfürtöket. A következő pillanatban kitért a menyország.

— De Béla!

— Ugy van, a menyország! A szempillák fátyola mögöl két fénylő csillag ragyogott felém szeliden és édes búbjajos érzéssel. Valóságos nap felkelte volt ez...

— De dupla kiadásban?

— Aztán így szölt hozzám:...

... Félbe szakítottam Bölát és női hangot utánozván, epedő hangléjtéssel így szöltam:

— „... Bocsásson meg uram, hogy kissé elnyomott az álom. Mi szegény színésznök a nap nagy részét próbákon töltjük, este játszunk, a szereptanulásra tehát csak éjjel marad időnk. Azonfelül meg a szin-padi toiletteimet is magam csinálom s így erőt vettem rajtam a fáradság.”

Béla úgy bámult rám, mint aki attól tart, hogy kővé válik a nagy csodálkozásban.

— Hogyan? te tudod, hogy ő mit mondott nekem? hát te is ott voltál? Nem láttalak.

— Épen másfél órája, hogy a kávéházban ülök.

— Lehetetlen! Hisz szőről-szőra mondtad el, amit ő mondott nekem. Ha nem vagy boszorkánymester...

— Nem vagyok én semmiféle mester és boszorkányság sincs a dologban. Valamivel előbb ábrándultam ki, mint te, eunyi az egész. Engem egy óraker fogadtak a naiváéknál. A szin-padi berendezés ugyanaz volt, mikor te mentél el, csakhogy az én tiszteletemre rendezett előadást egy órával előbb kezdték meg.

— Uristen minő komédia!

— Mi van ebben? Az egész egyházi gyakorlat, egy kis kostümpróba, melynél ő maga a rendező, mi pedig tudunkon kívül közreműködők vagyunk. Nagyon szép tőle, hogy el sem neveti magát.

Béla véresre harapta ajkát. Ismertem a fiut és attól tartottam, hogy bolondot cselekszik. Azért is megfogtam kezét s csillapítottam, látván, hogy kalapja után nyul és menni készül. Valószínű azonban, hogy mit sem használt volna rábeszélésem, ha a pillanatban be nem lép a kávéházba Muki barátunk, aki diadalmasan felénk kiált:

— Fiúk! Pompás dolgot láttam az imént! Vízitettem a naivánál. A kis szőke angyal szundikált, mivel hogy nehéz szerepe van és azt tanulta az éjjel. Láttam aztán, mikor felébredt. A szempillák fátyola mögöl két fénylő csillag ragyogott felém, szeliden és édes, búbjajos érzéssel. Valóságos napfélkelt volt az. Aztán így szölt hozzám: „Bocsásson meg uram, hogy egy kissé elnyomott az álom...”

Tovább nem hallgattunk már Mükira. Én csak egyszerűen kacagtam, de Béla csaknem hanyat vágódott a nevetés miatt. Végre így szölt:

— Három bolond egy napon? Lelkemre ez a kis naiva elsőrangú tehetség!

Századvég.

Mily bámulatos korunk haladása!

Mit nem tehet már ember ész s erő.

Természet erőt aldigázta

Uj eszmekkel tör egyre, mind elő:

Hírdeti: Meghaltak az ideálok!

„Fin de Siecle” — ez lesz jelszava.

S e szó banális s oly kiálhatatlan,

S mégis mondják, a „korszellem” maga.

